

## Oponentský posudek na bakalářskou esej

**Eva Rafajová, Jak české ženy reflektují problematičnost vztahu s cizincem (kulturní střet v etnicky smíšených partnerstvích/manželstvích). Bakalářská práce, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2016, 82 stran textu + přílohy.**

---

Autorka předkládané bakalářské práce zvolila téma mezi-etnických partnerských vztahů, tedy téma, které se sílícími migračními proudy nabývá na stále větší aktuálnosti. Zaměřila se konkrétně na případnou problematičnost takových vztahů z pohledu českých žen- partnerek (manželek) mužů odlišných etnických východisek, a to konkrétně na partnerství česko-francouzská, česko-vietnamská, česko-španělská a česko-arabská. Tedy záběr poměrně široký. Obdobně široce vymezila Eva Rafajová i cíl své bakalářské eseje. Autorčina základní výzkumná otázka je uvedena v názvu práce a je doplněna širokou škálou dalších dílčích otázek od zjišťování „zkušeností Češek z etnicky smíšeného partnerství/manželství s ohledem na kulturní rozdíly partnerů ukotvené v hodnotových orientacích, společenských a kulturních postojích, které získali v průběhu socializace ve výchozí společnosti a v kulturním prostoru, v němž vyrostli“ až po sledování „reakcí rodinného okolí na partnerství či manželství Češek s cizincem“. Vytýčila si tedy úkol více než náročný.

Svoji bakalářskou esej strukturovala Eva Rafajová vedle úvodu a závěru do čtyř bloků (bez formálního označení pořadí), a to zaprvé části teoretické (s. 3-7), zadruhé části metodické (s. 8-11), zatřetí části empirické (s. 12-68) a čtvrtý blok (s. 69-77) věnovala shrnutí výsledků výzkumu.

V teoretické části autorka stručně vymezila základní pojmy s nimiž v dalším textu pracovala, a to dvojnárodnostní partnerství, etnicky smíšené partnerství, světová rodina, kulturní konflikt, kulturní střet a transnacionální vazby. Ve druhém bloku čtenáři podala přehled svého metodického přístupu k řešení vytýčeného úkolu a popsala jednotlivé kroky v rámci zvolené strategie kvalitativního výzkumu.

Nejrozsáhlejší blok věnovala Eva Rafajová empirické části. Zde nejprve představila všechna sledovaná etnicky smíšená partnerství (česko-francouzská, česko-vietnamská, česko-španělská a česko-arabská), z pohledu partnerek/manželek, tedy českých informátorek. Tato část bakalářské eseje Evy Rafajové je z mého pohledu nejcennější, zde autorka prezentovala velice široký záběr výzkumem získaných dat, tato data určitým způsobem analyzovala a pokusila se je v některých dílčích souvislostech interpretovat. V posledním čtvrtém bloku pak přehledně jednotlivé problémové roviny „reflexe problematičnosti vztahu s cizincem z pohledu českých žen“ shrnula. V samotném závěru pak

Eva Rafajová zdůraznila ty nejpodstatnější výsledky, ke kterým prostřednictvím výzkumem shromážděných dat a jejich zpracováním dospěla.

Nedílnou součástí bakalářské eseje Evy Rafajové představuje i seznam literatury s řadou cizojazyčných titulů a ocenit je třeba i to, že autorka neopomněla uvést i studentské (bakalářské i diplomové) práce, které se zabývaly obdobnou problematikou. Celý text předkládané eseje uzavírají přílohy, a to seznam otázek k rozhovorům a přehledná charakteristika partnerů všech oslovených informátorek.

Velmi obsáhlá bakalářská esej Evy Rafajové se širokým výzkumným záběrem má jako celek logickou strukturu a její nadstandardní rozsah a doba věnovaná výzkumu v terénu svědčí nejen o pílí a pracovitosti autorky, ale i o hloubce jejího zájmu o zkoumanou problematiku. Vytýčený úkol Eva Rafajová jednoznačně splnila. Prokázala nejen, že si dovede zformulovat výzkumný cíl, ale šíří získaných dat přesvědčila i o tom, že se velmi dobře dovede pohybovat v terénu a získávat informátorky k naprosto otevřeným rozhovorům. A to -zejména u takto citlivých témat- není vůbec snadné.

Větší pozornost mohla autorka věnovat formální stránce textu, kde řada drobností poněkud kazí celkový výsledný dojem. Při závěrečné kompletaci textu je vhodné soustředit pozornost i na tuto stránku. Ve věcné rovině by možná bylo vhodnější poněkud zúžit záběr dílčích otázek. A u kritérií pro výběr vzorku nepovažuji za optimální velký věkový rozptyl informátorek a také nejednotnost místa pobytu, kde partneři v současnosti žijí.

Bez ohledu na uvedené připomínky považuji bakalářskou esej Evy Rafajové za velice zdařilou, kdy autorka zcela splnila veškeré požadavky, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení. Vzhledem ke všem uvedeným okolnostem (a hlavně pro velice rozsáhlý a náročný terénní výzkum) navrhuji -podle průběhu obhajoby- hodnocení na pomezí velmi dobře až výborně.

16. května 2016

Miloslava Turková